

Eldfångda aktiviteter i Skäggestad

L2008:8272 (RAÄ-nr Drothem 367)

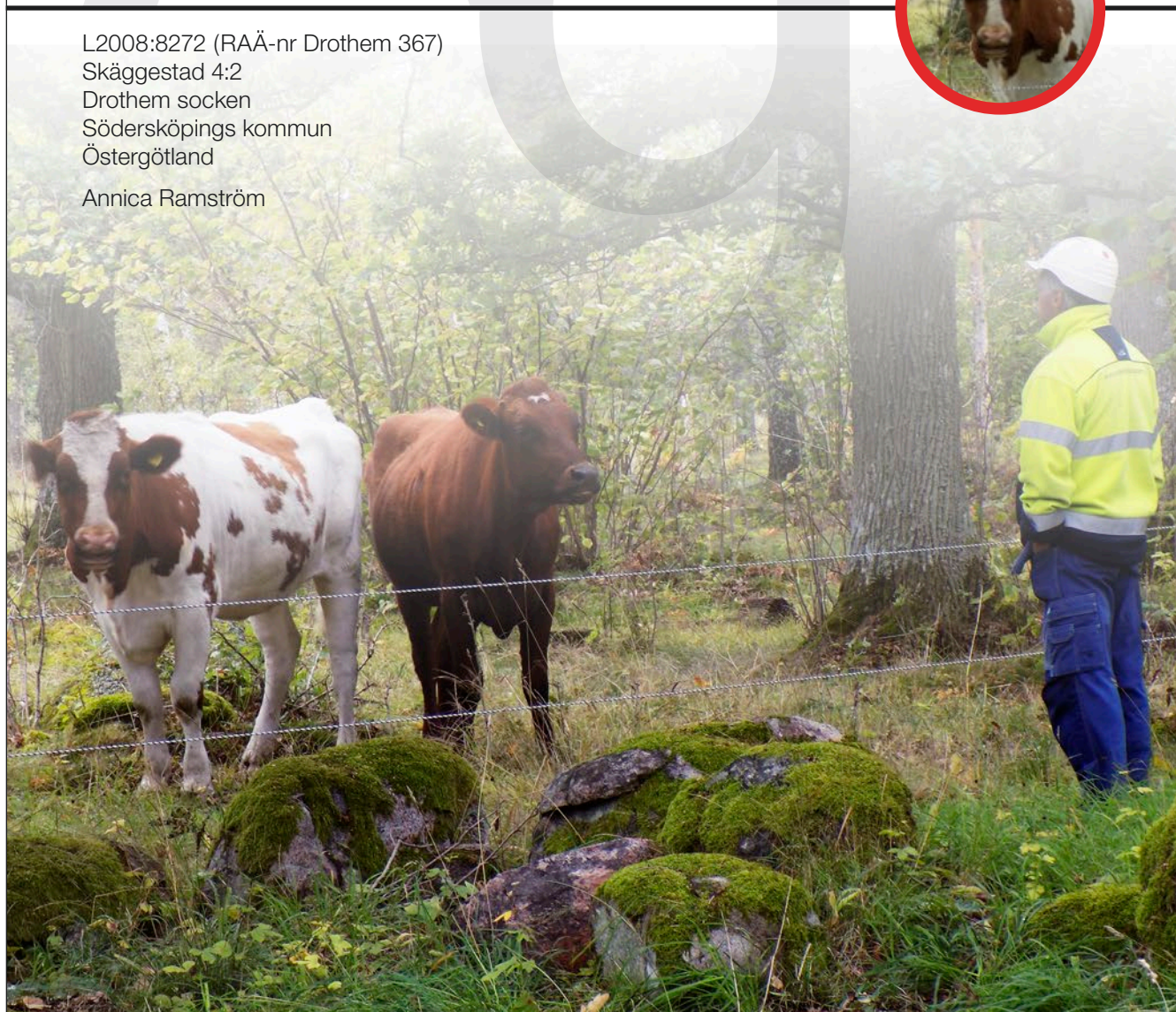
Skäggestad 4:2

Drothem socken

Södersköpings kommun

Östergötland

Annica Ramström

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB

Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro

Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se

arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

---

*Översiktskarta över Östergötlands län med platsen
för undersökningen markerad i rött.*

© 2019 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2019:19

Författare	Annica Ramström
Kvalitetsgranskning	Tomas Ekman
Grafisk form	Nina Balknäs
Omslagsfoto	En ko bland andra kor.
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_180001

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2019:19

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING

Eldfångda aktiviteter i Skäggestad

L2008:8272 (RAÄ-nr Drothem 367)

Skäggestad 4:2

Drothem socken

Södersköpings kommun

Östergötland

Annica Ramström

Lst dnr 431-9345-18

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Östergötland
Kommun	Söderköping
Landskap	Östergötland
Socken	Drothem
Fastighet	Skäggestad 4:2
Fornlämningsnummer	L2008:8272 (RAÅ-nr Drothem 367)
Lämningstyp	Boplats
Datering	Äldre järnålder
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning
Länsstyrelsens beslutsdatum	2018-09-04
Länsstyrelsens diarienummer	431-9345-18
Arkeologgruppens projektnummer	2018_66
Projektledare	Annica Ramström
Fältpersonal	Annica Ramström och Helmut Bergold
Undersökningstid	2018-09-17 – 2018-09-20
Undersökt yta	500 kvadratmeter
Inmätningsteknik	GPS-RTK
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd tillvaratogs.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	7
Bakgrund och kulturmiljö	7
Frågeställningar	10
Metod	11
Resultat	12
Tolkning	15
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	17
Referenser	18
Bilagor	19
<i>Bilaga 1. Anläggningstabell .....</i>	19
<i>Bilaga 2. ¹⁴C-dateringar .....</i>	20
<i>Bilaga 3. Sektionsritningar .....</i>	23

Figur 1. Översiktskarta över Norrköping och Söderköping med platsen för undersökningen markerad med svart ring. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

I september 2018 genomförde Arkeologgruppen AB en arkeologisk undersökning av del av en boplats inom fastigheten Skäggestad 4:2 i Drothem socken, Söderköpings kommun i Östergötland. Boplatsen uppmärksammandes i samband med en arkeologisk förundersökning år 2017 inför nybyggnation inom fastigheten. Undersökningsytan uppgick till cirka 500 kvadratmeter.

Undersökningsytan var belägen cirka 50 meter över havet, på en nord-sydlig höjdrygg som löper genom landskapet, cirka 700 meter väster om byn Skäggestad. På förhöjningen löper ett 2,7 kilometer långt sammanhängande hägnadssystem, RAÄ-nr Drothem 64:2 (L2012:4666) och Drothem 205:1 (L2012:4822). Utmed den västra kanten av höjdryggen och väster om hägnadssystemet finns tre ensamliggande stensättningar, samtliga i krönlägen. Mot stensättningarna RAÄ-nr Drothem 64:1 (L2012:4666) och Drothem 135:1 (L2012:4500) finns öppningar i den dubbla hägnaden, vilka förefaller vara äldre. De nu aktuella undersökningen föregick av en förundersökning år 2017. Vid förundersökningen öppnades tio schakt varav fem innehöll arkeologiska lämningar i form av nio härdar och ett kulturlager. Två av härdarna daterades till romersk och förromersk järnålder (Ramström 2018:5).

Vid den arkeologiska undersökningen kunde fyra kokgropar, fyra härdar och ett skärvstensflak konstateras. Anläggningarna låg direkt söder om en berghäll. Skärvstenslagret däremot var beläget väster om hällen. Kokgroparna var ovala till formen, mellan 0,8×0,5 och 1,1×1 meter stora och 0,3 meter djupa. Samtliga innehöll rikligt med skärvig sten, 7–10 liter. Härdarna var runda till ovala, mellan 0,5×0,4 och 1,2×0,8 meter stora och 0,04–0,22 meter djupa. Fyllningen bestod av svart sotig silt och kol. Samtliga härdar hade en svagt skålförmad profil. Skärvstenslagret var i det närmaste ovalt och 3×4 meter stort. Det var löst sammanhållet, enskiktad och anlagt direkt på berghällen. Packningen bestod av skärviga och skörbrända stenar som var 0,1–0,2 meter stora.

I en av härdarna (A271) hittades en skärva förhistorisk keramik. Den var 3×3,5 centimeter stor och 0,7 centimeter tjock med en slät utsida och något svartbränd insida. Tre anläggningar daterades, proverna gav en enhetlig datering till romersk järnålder.

Figur 2.. Översiktskarta över Söderköping och Västra Husby med platsen för undersökningen markerad med svart ring. Skala 1:100 000.

Inledning

I september år 2018 genomförde Arkeologgruppen AB en arkeologisk undersökning av del av en boplats inom fastigheten Skäggestad 4:2 i Drothem socken, Söderköpings kommun i Östergötland. Boplatsen uppmärksammandes i samband med en arkeologisk förundersökning år 2017 inför nybyggnation inom fastigheten. Undersökningsytan uppgick till cirka 500 kvadratmeter, belägen på ett högre parti i en trädbevuxen hagmark. Undersökningen genomfördes av Annica Ramström och Helmut Bergold, uppdragsgivare var Länsstyrelsen i Östergötlands län och kostnadsansvaret för undersökningen bars av fastighetsägaren Torsten Harrström, Ringeby, Söderköping.

Bakgrund och kulturmiljö

Följande text är till stora delar hämtade ur den rapport som skrevs i samband med förundersökningen år 2017 (Ramström 2018).

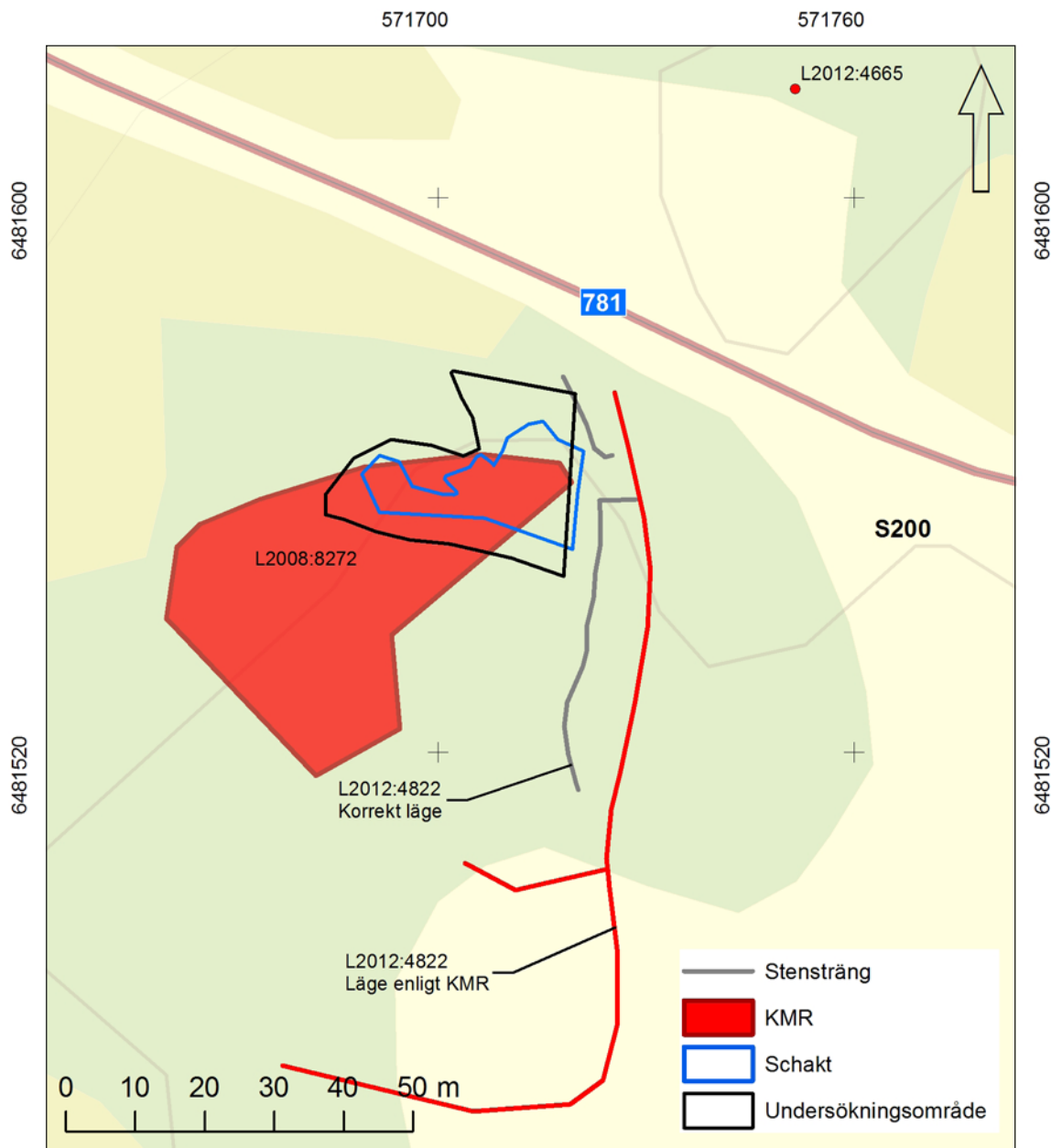
Undersökningsytan var belägen cirka 50 meter över havet, på en nord-sydlig höjdrygg som löper genom landskapet, cirka 700 meter väster om byn Skäggestad. Förhöjningen består till stora delar av berg i dagen, men där finns också gräsbevuxna partier som under modern tid nyttjats för bete. Förklaringen till de bitvis ganska tjocka jordlager som finns på platsen, framförallt i den västra sluttningen ner mot den lägre liggande åkermarken hänger samman med att ytan nyttjats för att få gödsel att förmultna. Gödslet forslades till platsen och spreds ut i hagen för förmultning och därmed fick man ner näringshalten före användning. I det historiska kartmaterialet har höjdryggen hört till byn Skäggestad som förmodligen endast nyttjat området extensivt då det är markerat som berg i dagen i det äldre kartmaterialet. Det äldre kartmaterialet visar också att det vattendrag som återfinns cirka 100 meter väster om förhöjningen, i ett lågt liggande parti inom den idag odlade marken, är en ursprunglig bäck och inte ett krongräv.

På förhöjningen löper ett 2,7 kilometer långt sammanhängande hägnadssystem, RAÄ-nr Drothem 64:2 (L2012:4666) och Drothem 205:1 (L2012:4822). Systemet består främst av enkelradiga hägnader men ställvis är hägnaderna dubbelradiga och bildar en fågata. På ett flertal ställen finns öppningar i hägnaden. Vissa öppningar kan direkt härledas som gjorda i modern tid medan andra kan vara äldre. Utmed den västra kanten av höjdryggen och väster om hägnadssystemet finns tre ensamliggande stensättningar, samtliga i krönlägen. Mot stensättningarna RAÄ-nr Drothem 64:1 (L2012:4666) och Drothem 135:1 (L2012:4500) finns öppningar i den dubbla hägnaden, vilka förefaller vara äldre.

Figur 3. Karta över Skäggestad med de i texten omnämnda fornlämningarna. Undersökningsområdet markerat med blått. Skala 1:10 000.

Cirka 600 meter sydöst om undersökningsområdet och cirka 100 meter sydväst om Skäggestad finns ett större gravfält, RAÄ-nr Drothem 131:1 (L2012:3840), bestående av 84 synliga gravar i form av stensättningar, varav vissa är höglignande. Cirka 800 meter sydsydväst om Skäggestad finns ytterligare ett större sammanhängande hägnadssystem RAÄ-nr Drothem 175:1 (L2012:4614) och även här finns ett antal ensamliggande stensättningar i hägnadssystemets närhet.

Figur 4. Schaktplan som visar undersökningsområdet, den avbanade ytan och den gamla och nya utbredningen av stensträngen RAÄ-nr Drothem 205:1 (L2012:4822). Skala 1:10 000.

Den nu aktuella undersökningen föregick av en förundersökning år 2018. Vid förundersökningen öppnades tio schakt varav fem innehöll arkeologiska lämningar i form av nio härdar och ett kulturlager. Härdarna var 1–1,5 meter i diameter, runda eller ovala med en fyllning av svart, sotig och kolig silt innehållande skärvig och skörbränd sten. Två av härdarna daterades till romersk och förromersk järnålder. Vid förundersökningen gjordes en inmätning av stensträngen RAÄ-nr Drothem 205:1 (L2012:4822) med RTK-GPS (Ramström 2018:5). Utöver härdarna fanns också ett kulturlager med en fyllning av svart silt med enstaka skärviga stenar (Ramström 2018:19).

Frågeställningar

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att försöka förstå i vilken arkeologisk kontext de härdar som återfanns vid förundersökningen ska sättas in i. Frågeställningarna till undersökningen har utgått från detta syfte och lyder som följer:

- *Hör härdarna till en boplats eller utgör de spår av andra aktiviteter såsom herdehärdar eller kultisk verksamhet?*
- *Dateras härdarna till samma tid över undersökningsytan? Genom fler ¹⁴C-dateringar kan ett bättre grepp om fornlämningens ålder fås. Dateringarna är viktiga för tolkningen av platsen tillsammans med bedömningen av påträffade lämningars funktion.*
- *Innehåller härdarna någon form av fynd såsom till exempel keramik eller ben?*
- *Finns någon form av ristningar eller skålgropar på den släta berghäll som återfinns väster om och norr om undersökningsområdet? Detta skulle i så fall kunna tyda på att härdarna kan ha en annan arkeologisk kontext än boplats.*

Metod

Undersökningsytan banades av i sin helhet med traktorgrävare. Avbaningen skedde skiktvis ner till anläggningsnivå och i de fall inga lämningar hittades, ner till steril nivå. Samtliga anläggningar rensades, mättes in med GPS-RTK och undersöktes i sin helhet med handverktyg. Härdar och kokgropar finrensades medan skärvstenslagret rensades mer extensivt. Anläggningarna undersöktes, beskrevs och fotograferades. Sektionsritningar upprättades för härdar och kokgropar. I skärvstenslagret grävdes tre enmeters rutor. Efter rutgrävningen schaktades lagret bort skiktvis ner till berghällen.

I de anläggningar där så var möjligt togs prover för ¹⁴C-datering. Tre prover valdes ut för vedartsanalys och datering av sammantalet sex prover. Vedartsanalys samt urval för datering har gjorts av Ulf Strucke, Antraco HB medan själva dateringarna gjorts av Beta Analytics, Florida, USA.

För att söka ristningar och/eller skålgropar kom Sven-Gunnar Broström och Kenneth Ihrestam från BOTARK och sökte av berghällen norr och öster om undersökningsytan.

Resultat

Undersökningsområdet var beläget direkt söder om och på en i landskapet markerad berghäll. Mot norr och väster sluttade hällen kraftig medan den sluttade svagt mot öster där den övergick i en platå, mot söder bildade den en markerad kant. Själva berghällen var mossbevuxen i den östra delen medan den i den västra delen delvis var synlig som berg i dagen.

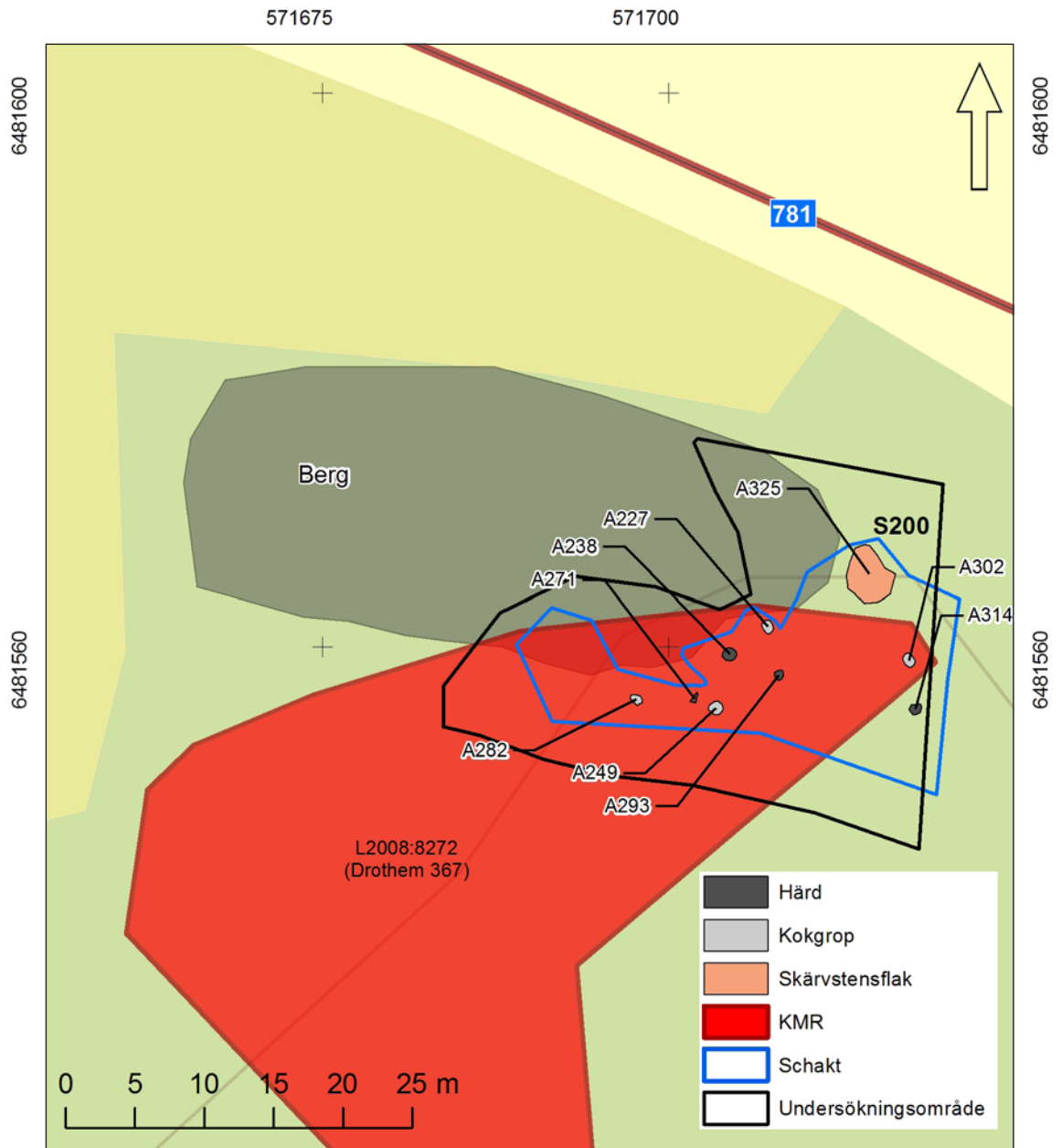
Efter avbaning kunde fyra kokgropar, fyra härdar och ett skärvstensflak konstateras. Anläggningarna låg direkt söder om berghällen, direkt invid och i anslutning till den kant som berget bildade mot söder. Skärvstenslagret däremot var beläget väster om hällen.

Kokgroparna var ovala till formen, $0,8 \times 0,5$ – $1,1 \times 1$ meter stora och 0,3 meter djupa. Samtliga innehöll rikligt med skärvig sten, 7–10 liter, medan tre även hade skörbränd sten. Tre av anläggningarna var skålformade. En av kokgroparna skiljde ut sig (A282) genom att ha plana sidor och plan botten, denna kokgrop saknade skörbränd sten i fyllningen, till skillnad mot övriga kokgropar inom undersökningsområdet. I kokgroparna A282 och A227 fanns mot botten av anläggningarna en lins av svart sotig silt och kol.

Figur 5. Kokgropen A227 rensad inför utgrävning. Foto från söder.

Härdarna var runda till ovala, från $0,5 \times 0,4$ till $1,2 \times 0,8$ meter stora och 0,04–0,22 meter djupa. Fyllningen bestod av svart sotig silt och kol. Samtliga härdar hade en svagt skålformad profil.

Figur 6. Schaktplan med samtliga anläggningar. Skala 1:500.

Sex av anläggningarna var nedgrävda i den underliggande gula något sandiga moränen medan de två anläggningarna längst i väster, kokgropen A302 och härden A314, var placerade i skrevor i berghällen. Över hela den avbanade ytan i söder och väster förekom löst liggande skärviga och skörbrända stenar som inte kunde kopplas till några anläggningar.

Skärvstenslagret hittades i ytans nordvästra del. Lagret var i det närmaste ovalt och 3x4 meter stort. Det var löst sammanhållet, enskiktad och anlagt direkt på berghällen. Packningen bestod av skärviga och skörbrända stenar som var mellan 0,1–0,2 meter stora. Mellan stenarna fanns mylla, rötter, sot och kol.

I härden A271 hittades en skärva förhistorisk keramik 3x3,5 centimeter stor och 0,7 centimeter tjock med en slät utsida och något svartbränd insida. I övrigt hittades inga fynd.

Tre kolprover lämnades för ¹⁴C-datering. Proverna kom från en härd (A271) och två kokgropar (A282 och A302). Samtliga prover gav en enhetlig datering till romersk järnålder (se bilaga 2).

En inventering av hällen efter skålgropar eller ristningar genomfördes i samband med undersökningen. Inga ristningar eller skålgropar kunde konstateras på den undersökta hällen.

Anl nr	Anl typ	Typ av prov	Vedart	Provnummer	Datering BP	Datering BC
A271	Härd	Kolprov	Tall	Beta-519642	1790+/-30	133-330 AD (95,4%prob)
A282	Kokgrop	Kolprov	Ek	Beta519643	1720+/-30	248-391 AD (95,4%prob)
A302	Kokgrop	Kolprov	Tall	Beta 519644	1830+/-30	118-252 AD (91,4%prob)

Tabell 1. Resultat från ¹⁴C-dateringar.

Tolkning

De lämningar som hittades i form av härdar, kokgropar och skärvstenslager kan samtliga härledas till olika former av eldfängd verksamhet.

När det gäller definitioner av kokgropar och härdar finns inga generella begrepp. För att definiera och särskilja anläggningarna från undersökningen har Lindfors, Amaya och Eriksson definition från undersökningarna i Ryssgärdet valt att användas (Lindfors, Amaya & Eriksson 2008). Gropar som varit tydligt nedgrävda med en skålformad eller U-formad profil och med stort inslag av skärvsten kallas för kokgropar. De mer flacka anläggningarna med varierande inslag av skärvsten, kol och sot benämns härdar (Lindfors, Amaya och Eriksson 2008:135). Precis som på Ryssgärdet finns det i Skäggestad kokgropar med en sotlins i botten som tyder på att man eldat direkt i gropen. Men, precis som i Ryssgärdet, har man nog i de flesta fall eldat i härdarna och flyttat över de upphettade stenarna till kokgroparna. Härdarna kan ha använts för att hetta upp sten som sedan flyttats till kokgroparna och/eller använts som ljus- och värmekälla.

Uppfattningen är att anläggningarna som återfinns i Skäggestad främst bör förknippas med matlagning. En grop grävs i marken och ett lager med upphettade stenar läggs i botten och längs kanterna på gropen, maten förpackas i någon form av hölje, upphettade stenar placeras ovanpå och sedan tätas toppen med jord eller torv då det är viktigt att det är lufttät. Matlagningen blir en slags slow-cooking med indirekt värme. Vid modern matlagning i kokgrop tänds ofta en brasa ovanpå stenarna, det vill säga stenarna har inte varit upphettade i förväg. Möjligen har även denna metod använts vid matlagning i kokgrop under förhistorisk tid. I så fall har härdarna inte använts för att hetta upp stenen utan deras funktion kan då ha varit att skapa ljus och värme. Möjligen skulle storleken på groparna kunna indikera storleken på det som tillagats i gropen.

Skärvstenslagret var inte synligt före avbaning utan det var dolt av ett lager med skogstorv. Just lämningens osynlighet har fått Lindfors, Amaya och Eriksson att dra slutsatsen att "man får förmoda att på grund av att skärvstensflaken förblev just flak användes de inte lika ofta i den sociala symboliken. Skärvstensflaken som ofta låg dolda i landskapet kan inte ha haft lika högt monumentalt, symboliskt värde som skärvstenshögarna (Lindfors, Amaya och Eriksson 2008:149). Precis som i Ryssgärdet är skärvstensflaket i Skäggestad beläget invid ett område med härdar och kokgropar och vissa av flaken verkar kunna återfinnas i den här typen av arkeologisk kontext. Möjligen utgör skärvstensflaken rester efter tömning av befintliga kokgropar inför ett återanvändande av desamma.

I vilket samhälleligt sammanhang ska man förstå härdarna i Skäggestad? På denna fråga finns inget entydigt svar. Komplexiteten i de förhistoriska lämningarna i området i kombination med den begränsade undersökningsytan utgör både möjligheter och begränsningar när det kommer till hur platsen

kan tolkas. Kokgroparna och härdarna inom den undersökta ytan hade en sammanhållen datering till romersk järnålder. Vid den förundersökning som föregick den arkeologiska undersökningen undersöktes ett betydligt större område mot söder. Inom detta område hittades vad som tolkades som ett kulturlager samt ytterligare kokgropar och härdar. En härd daterades till förromersk järnålder. Dateringarna visar att platsen antingen nyttjats kontinuerligt eller återkommande. För platsen finns flera tolkningsalternativ.

- Undersökningsområdet skulle kunna utgöra utkanten av en boplats då härdområden vanligen placeras på boplatsernas ytterområden under äldre järnåldern. Med hänsyn tagen till terrängen på platsen skulle en boplats i så fall finnas mot söder, där den förromerska härderna och kulturlagret återfanns, och ytterligare söderut. Det som talar emot denna tolkning är att boplatserna i så fall skulle vara belägna på krönet av en höjd, vilket är ett för väder och vind mycket utsatt läge.
- En annan tolkning är att det rör sig om en plats dit någon eller några återvänder regelbundet under äldre järnålder. Om skärvstenslagret tillkommit genom att kokgroparna rensats och återanvänts ligger en tolkning där platsen nyttjats för betesdrift nära till hands. Platsen skulle då ha ingått i ett djurhållningssystem för bete och härdarna utgöra herdehärdar. Platsen stämmer väl överens med Maria Petterssons (2006) kriterier för betesdriftens platser i landskapet:
  - *De flesta lokaler innehåller en eller två anläggningar som kan sättas i samband med matlagning och/eller värme, ljus och rök. Det existerar också en relativt stor andel större lokaler med många anläggningar som oftast är av varierande typer, liksom enstaka lokaler med hyddor.*
  - *De mindre eller större lokalerna ligger oftast i sluttning, på plan mark eller på krön medan hyddlokaler oftast ligger på plan mark.*
  - *Många lokaler ligger nära vatten i form av vattenhål, källor eller vattendrag.*
  - *Många lokaler ligger vid en bergssida som skapat en plats i lä.*
  - *Avsides platser i förhållande till samtida boplatser.*
  - *Fyndknapphet.*
  - *Mycket sparsam förekomst av cerialier i härdarna.*
  - *Härdarna dateras huvudsakligen till perioden yngre bronsålder och förromersk järnålder men existerar såväl i tidigare som senare perioder.*

(Pettersson 2006:185–186).

- Platsen kompliceras ytterligare av de arkeologiska lämningarna i närområdet, gravarna i monumentallägen och stensträngssystemen. Tidsdjupet, i form av en vertikal och horisontell stratigrafi, och det återkommande nyttjandet av platsen förstärks. Huruvida det finns en samstämmighet vad gäller tid mellan de undersökta kokgroparna och härdarna, gravarna och stensträngarna är inte möjligt att avgöra visuellt. Även om en datering till romersk järnålder skulle kunna vara möjlig är ändå spannet inom perioden stort och många år ligga kan mellan anläggandet av härdarna och till exempel stensträngarna. När det gäller stensträngarna är det inte ovanligt att dessa byggts om, byggts till och förstärkts under yngre järnålder-tidig medeltid och i historisk tid. I stensträngarna som ligger intill undersökningsområdet finns vad som tolkas som äldre öppningar mot gravarna, vilket tyder på att gravarna kan vara äldre än stensträngarna även om möjligheten givetvis finns att öppningarna tillkommit i samband med att gravarna anläggs. Kokgroparna och härdarna skulle kunna ha en anknytning till ritualer som har med anläggandet av graven eller med sörjande och/eller hedrande av den gravlagde att göra.

Det som med säkerhet kan sägas om platsen är att härdarna förtydligar bilden av en plats som nyttjats frekvent under förhistorisk tid i ett eller flera syften.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Undersökningarna följde den upprättade undersökningsplanens syftet och frågeställningar så till vida att resultaten har tolkats i den mån det varit möjligt utifrån undersökningsresultaten. Undersökningen har utförts i enlighet med upprättade förfrågningsunderlag, undersökningsplan och beslut. Ett avsteg från undersökningsplanen gjordes vad gäller undersökningsområde kontra schaktad yta. Den schaktade ytan kom gå 0,5–1 meter utanför undersökningsområdet mot öster. Anledningen till detta vara att säkerställa att inga ytterligare lämningar skulle komma påverkas. Tidsplan och budget följdes.

Referenser

Tryckta källor

- Lindfors, H, Amaya, B & Eriksson T. 2008. Eldens lämningar. Skärvstenar, kokgropar och härdar. I: *Arkeologi E4 Uppland – Studier, Volym 5*.
- Pettersson, M. 2006. *Djur, människor och landskap i västra Östergötland under yngre bronsålder och äldre järnålder*.
- Ramström, A. 2018. *Äldre järnåldershärdar i Skäggestad*. Skäggestad 4.2, Drothem socken, Söderköpings kommun, Östergötland. Arkeologgruppen AB rapport 2018:19.

Bilagor

Bilaga 1. Anläggningstabell

Anr	Typ	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
227	Kokgrop	1x1,1	0,3	Oval. Fyllning av rikligt med skärvig sten och enstaka skörbrända, 0,07–0,2 meter stora. Vanligen 0,12–0,17 meter stora. Mot botten fanns ett svart sotigt lager av kol och sandig silt. Skålförmad profil.
238	Härd	0,8	0,15	Rund med tendens till kantkedja. Skärvig och skörbränd sten i ytan 0,1–0,15 meter stora. Fyllning av svart sotig silt med enstaka kol. Skålförmad profil.
249	Kokgrop	0,9x0,7	0,3	Oval. Fyllning av rikligt med skärvig sten, 0,05–0,15 meter stora, sot, silt och kol. Skålförmad profil.
271	Härd	1,2x0,8	0,22	Oval. Fyllning av svart, sotig och kolig sandig silt samt enstaka skärviga stenar. Skålförmad profil.
282	Kokgrop	0,8x0,5	0,3	Oval. Fyllning av skärvig sten, 0,05–0,15 meter stora. Mot botten en lins av sot och kol. I profil sluttande sidor och plan botten.
293	Härdbotten	0,5x0,4	0,04	Fyllning av sotig mjåla med enstaka kolbitar. I profil svagt skålförmad.
302	Kokgrop	0,8x0,7	0,33	Oval. Anlagd i bergsskrevan. Fyllning av skärvig och skörbränd sten, 0,05–0,15 meter stora. Utöver sten fanns silt, sot och kol i fyllningen.
314	Härd	0,5x0,4	0,05	Närmast rund. I ytan rundade stenar i storleken 0,1–0,2 meter. Fyllning av brun morän med sotfläckar.
325	Skärvstensflak	3x4	0,15–0,2	Enskiktad placerad på berg. Packningen bestod av 0,1–0,2 meter stora skärviga stenar. Mellan stenarna mylla, rötter, sot och kol.

Bilaga 2. ¹⁴C-dateringar

BetaCal 3.21

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL13)

(Variables: d13C = -26.8 o/oo)

Laboratory number   **Beta-519642**

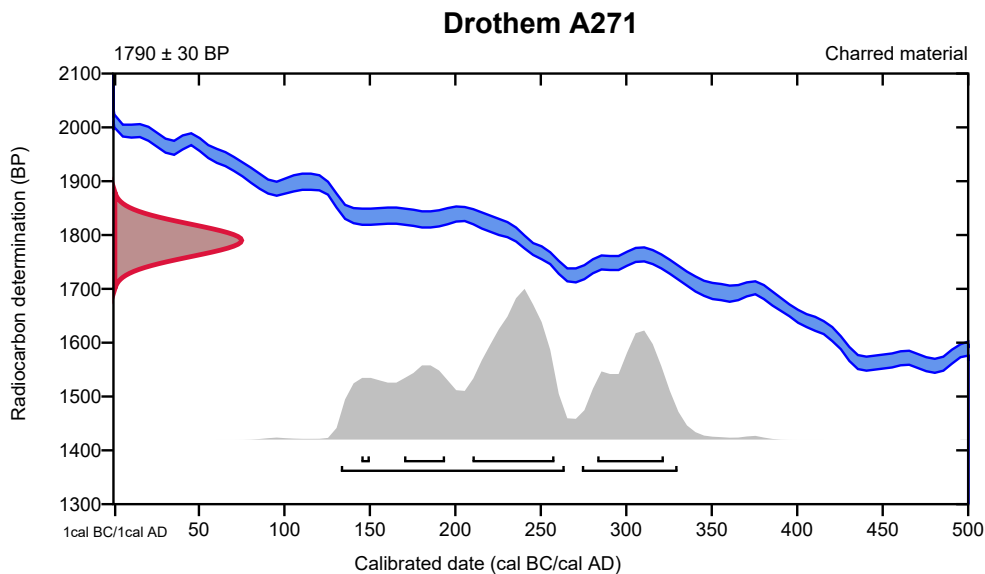
Conventional radiocarbon age   **1790 ± 30 BP**

95.4% probability

(68.5%)	133 - 264 cal AD	(1817 - 1686 cal BP)
(26.9%)	274 - 330 cal AD	(1676 - 1620 cal BP)

68.2% probability

(34.4%)	210 - 258 cal AD	(1740 - 1692 cal BP)
(21.1%)	283 - 322 cal AD	(1667 - 1628 cal BP)
(10.7%)	170 - 194 cal AD	(1780 - 1756 cal BP)
(2%)	145 - 150 cal AD	(1805 - 1800 cal BP)

Database used

INTCAL13

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. *Radiocarbon*, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL13

Reimer, et.al., 2013, *Radiocarbon*55(4).

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

Page 5 of 7

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL13)

(Variables: $\delta^{13}\text{C} = -24.4$ o/oo)

Laboratory number   **Beta-519643**

Conventional radiocarbon age   **1720 $\pm$ 30 BP**

95.4% probability

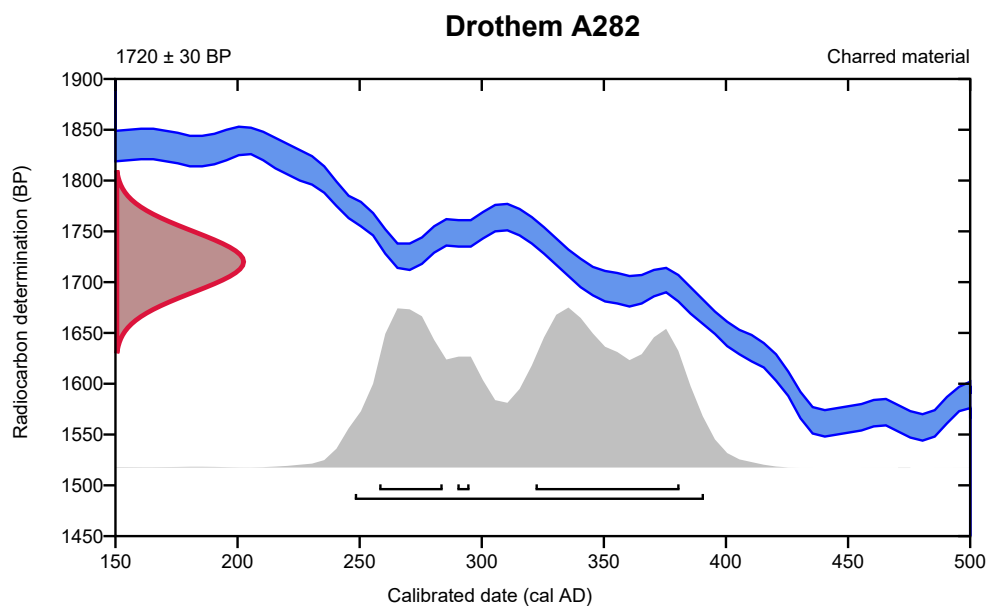
(95.4%)   248 - 391 cal AD   (1702 - 1559 cal BP)

68.2% probability

(42.3%)   322 - 381 cal AD   (1628 - 1569 cal BP)

(22.3%)   258 - 284 cal AD   (1692 - 1666 cal BP)

(3.6%)   290 - 295 cal AD   (1660 - 1655 cal BP)

Database used

INTCAL13

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. *Radiocarbon*, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL13

Reimer, et.al., 2013, *Radiocarbon*55(4).

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL13)

(Variables: $\delta^{13}\text{C} = -25.1$ o/oo)

Laboratory number   **Beta-519644**

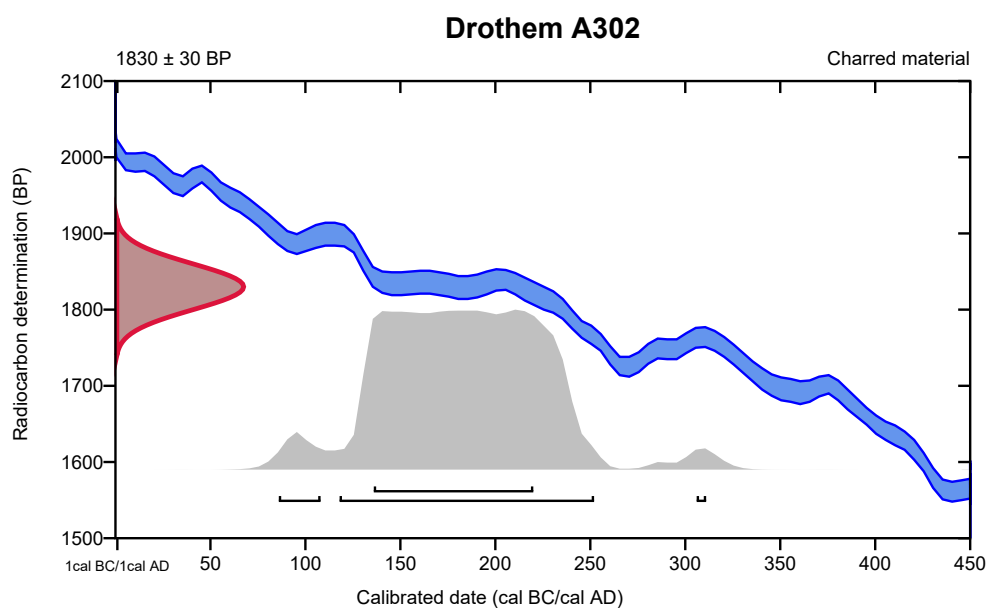
Conventional radiocarbon age   **1830 $\pm$ 30 BP**

95.4% probability

(91.4%)	118 - 252 cal AD	(1832 - 1698 cal BP)
(3.4%)	86 - 108 cal AD	(1864 - 1842 cal BP)
(0.6%)	306 - 311 cal AD	(1644 - 1639 cal BP)

68.2% probability

(68.2%)	136 - 220 cal AD	(1814 - 1730 cal BP)
---------	------------------	----------------------

Database used

INTCAL13

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. *Radiocarbon*, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL13

Reimer, et.al., 2013, *Radiocarbon*55(4).

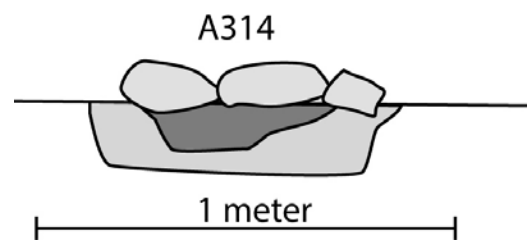
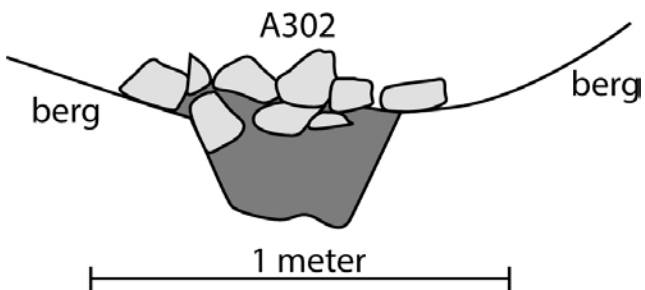
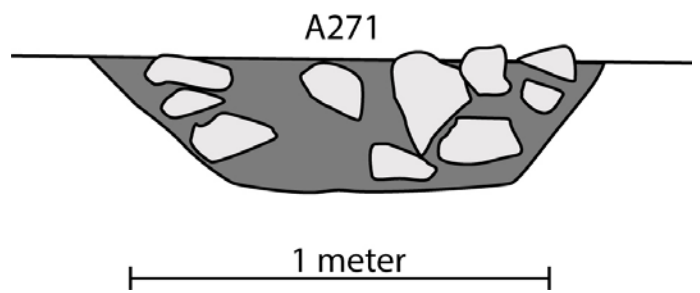
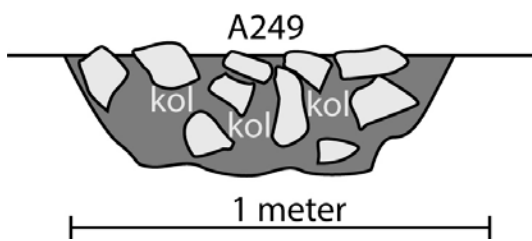
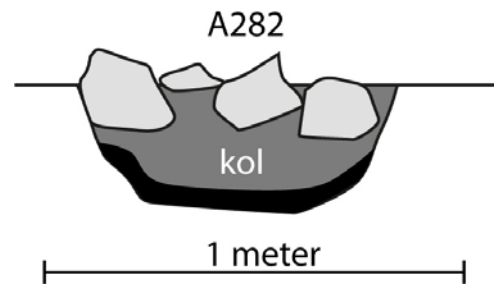
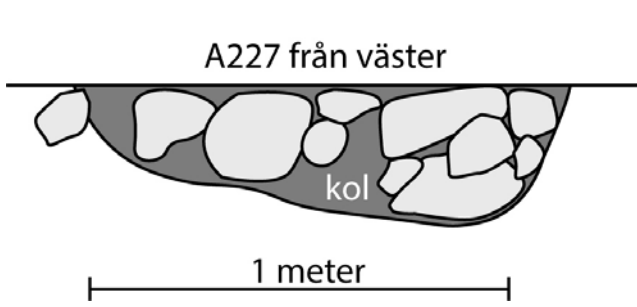

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

Bilaga 3. Sektionsritningar

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2019:19

